

PUTUJUĆI VRTIĆ DONOSI VESELJE

Djeca iz dvanaest sela dubrovačke okolice jedan neobični autobus uvijek donosi dobre vijesti i vedre doživljaje. To je putujući vrtić koji im pronalazi i okuplja prijatelje, omogućujući im da se zajedno igraju i uče s vršnjacima i sa svojom odgajateljicom.

Dječjim vrtićima grada Dubrovnika svakako ne cvjetaju ruže. S mnogim se teškoćama ta predškolska ustanova svakodnevno mora nositi, predugo trpeći iscrpljujuću besparicu. No 2000. godina ipak joj je donijela jedan veliki uspjeh, a djeci dubrovačkih predgrada veliku radost. Dugoočekivani putujući vrtić opet je krenuo put udaljenih naselja, donoseći tamošnjim malobrojnim mališanima mogućnost da se druže, igraju i uče zajedno sa svojim vršnjacima. Putujući vrtić zapravo je autobus, posebno uređen za najmlađe, koji djeci iz udaljenih sela oko Dubrovnika omogućava pohađanje predškolskih programa. Riječ je o područjima u kojima nema uvjeta za organiziranje pravog vrtića, djece je ondje malo, predškolaca je ponekad tek dvoje ili troje, ali i oni trebaju društvo svojih godina, a imaju i zakonsko pravo na barem jedan organizirani stručnovodeni predškolski program. Prije domovinskog rata Dječji vrtići Dubrovnik imali su dva autobusa koji su služili kao putujući vrtići na širem području. Oni su u ratu uništeni, oštećeni su tad i mnogi dječji vrtići te je od 1991. do ove godine program putujućeg vrtića prekinut.

Zahvaljujući donaciji instituta Otvoreno društvo Hrvatska, a posebno zalaganju Udruge roditelja Korak po korak i njezine predsjednice Mire Kunstec, nabavljen je novi autobus i putujući vrtić ponovo je krenuo na put zajedno s najmlađima. Vesele mu se i roditelji, znajući koliko su njihova djeca osamljena u opustjelim i "ostarjelim" naseljima dubrovačke okolice. Najсреtnija su, dakako, djeca, koja radosno uzvikuju i ljube se sa svojim malim prijateljima pri svakom susretu.

Putujući vrtić pokriva 12 sela od Vrbiце do Mravinjca. Upravo je taj dio za Domovinskog rata pretrpio velika razaranja, doznajemo od Boje Milan-Mustać, ravnateljice Dječjih vrtića Dubrovnik. Vrtić, dakako, ne putuje stalno. Stacioniran je ispred Osnovne škole Antuna Masle u Orašcu. Škola je vrtiću ustupila jednu učionicu kako bi se za lošeg vremena djeca mogla smjestiti, igrali se i raditi u školskom prostoru. Jednu mu je prostoriju ustupio i hotel Vrtovi sunca u Orašcu.

Putujući vrtić pohađa ukupno 51 dijete. Rad je organiziran s dvije skupine mlađe djece u dobi od tri do pet godina te jednom skupinom predškole u kojoj se budući školarci nešto intenzivnije pripremaju za obveze koje će im najesen donijeti polazak u školu. Ta starija skupina ima ukupno 20 djece za koju je odgojno-obrazovni program

organiziran ponedjeljkom, srijedom i petkom od 7.30 do 12.30 sati. Utorkom putujući vrtić pohađaju mlađa djeca iz Orašca i Trstenog, kojih ima ukupno 15, a četvrtkom na red dolazi 16 malenih iz Zatona i Gornjih Sela. Za njih se usrdno brine mlada odgajateljica Marija Veselić, uz podršku vozača Vladimira Miljevića, bez kojeg vrtić ne bi mogao putovati. Na dosad održanih nekoliko roditeljskih sastanaka cijeli je ovaj projekt od roditelja djece iz putujućeg vrtića dobivao samo pohvale, obavještava nas ravnateljica.

Dječji vrtići Dubrovnik ove godine imaju ukupno 1266 upisane djece. Od toga je 175 djece u 10 jasličkih skupina. Desetsatni jaslički program pohađa 884 djece u 31 skupini, a skraćeni popodnevni program, organiziran od 14.30 do 18 sati, pohađa ukupno 207 djece podijeljene u sedam skupina. Cijena desetsatnog programa je 350 kuna, troipolusatnog programa 150 kuna, a korisnici putujućeg vrtića mjesečno plaćaju 25 kuna. Ti se iznosi uplaćuju na račun dječjeg vrtića, a on s time mora pokriti sve troškove, osim plaća djelatnika koje osigurava osnivač - Grad Dubrovnik. Mnogi roditelji, kao korisnici gradskog socijalnog programa, ostvaruju pravo na popuste i povlastice kod plaćanja vrtića. Tu razliku u cijeni Grad vrtića, na žalost, ne nadoknađuje, stoga, po riječima Boje Milan-Mustać vrtić na taj način "gubi" oko 500 000 kuna godišnje.

Povećani broj djece u skupinama, koji prelazi pedagoške normative za oko 20 posto, svjedoči o potrebama za dodatnim prostorom vrtića. Vrtić je stoga pokrenuo postupak pribavljanja građevinske dozvole za sanaciju i proširenje objekata Palčica i Ciciban.

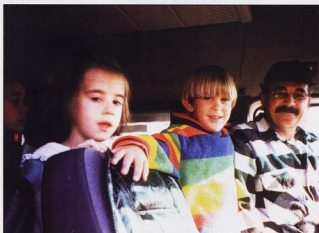
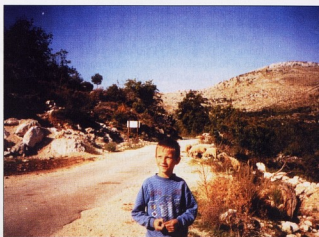
Vjerojatno zbog teških ekonomskih prilika roditelji dubrovačkih predškolaca ne pokazuju znatniji interes za organizirane kraće predškolske programe. Organiziran je tek kraći program učenja engleskog jezika, ali i jedan besplatan program učenja francuskog, u organizaciji Udruge prijatelja Francuske.

Dugotrajni problem djelatnika u predškolskom odgoju Grada Dubrovnika su male plaće, znatno niže od onih u školstvu. Uz to, mjere štednje koje se primjenjuju na plaće korisnika gradskog proračuna i njih su zahvatile, tako da im se od ionako niskih plaća oduzima još pet posto. Odgojitelj početnik u

Dubrovniku ima plaću 2295 kuna, odgojitelj s petnaest godina staža 2800, s istim stažom psiholog prima 3000 kuna, računovođa 2100, a spremačica 1700 kuna. Da je ispoštovana zakonska odredba prema kojoj plaće djelatnika u predškolskom trebaju biti barem na razini onih u osnovnom školstvu te bi plaće bile barem za četvrtinu veće.

No, unatoč teškoćama, djelatnici vrtića ambiciozno pristupaju svome poslu. Tako su i ove godine u siječnju

organizirali po peti puta stručnu manifestaciju Dani dječjih vrtića u Dubrovniku. Tijekom tri dana svoj su rad predstavili dječji vrtići s područja Dubrovačko-neretvanske županije. Uz plenarna predavanja organizirano je 18 stručnih radionica u kojima je sudjelovalo više od 130 sudionika, uglavnom s područja županije. Za tamošnje odgojitelje to je dragocjena prilika za aktivno stručno usavršavanje, kakvu si rijetko mogu pružiti. Ove su se godine danima dječjih vrtića pridružili i nastavnici i stručni suradnici iz škola, želeći uskladiti inovacije koje se provode u vrtiću i školi, te svakako unaprijediti suradnju između ta dva dijela odgojno-obrazovnog sustava.

Veliki problem na području najjužnije hrvatske županije, koja je na različite načine stradavala u domovinskom ratu, je porast broja djece s teškoćama u razvoju. Danas samo u dječjim vrtićima Dubrovnik ima ukupno 22 djece s različitim teškoćama od kojih je osam s težim smetnjama. Međutim, niti jedan vrtić na području županije nema defektologa.

Dio blažih teškoća moguće je blažiti kroz individualni rad s djetetom i savjetovanje roditelja, ali dodatni je problem i to što većina vrtića ima samo pedagoga. Jedino su Dječji vrtići Dubrovnik nešto bolje ekipirani, iako ni to nije dovoljno s obzirom na velik broj upisane djece. Uz ravnateljicu Boju Milan-Mustač, koja je po struci pedagogica, stručni tim vrtića čini psiholog Nikica Kličan, pedagogice Dolores Masle-Aleksić i viša medicinska sestra Neuida Rokić. Ostalih jedanaest vrtića Dubrovačko-neretvanske županije o tome zasad mogu samo sanjati. S obzirom na ratne i poratne teškoće koje je taj kraj pretrpio, zašpošljavanje psihologa i defektologa u tamošnjim vrtićima zasigurno bi

poboljšalo kvalitetu programa i olakšalo rad odgojiteljima. Nastojeći si međusobno pružiti stručnu potporu, vrtići na području županije osnovali su stručni aktiv ravnatelja. Na sastancima razmjenjuju iskustva, pomažu jedni drugima u uvođenju novih oblika rada, rješavanju praktičnih svakodnevnih pitanja ... Mnogi od njih imaju teškoće u odnosima s osnivačima-gradovima i općinama. Problem je utoliko teži što na razini države nije utvrđen pedagoški standard predškolskog odgoja i obrazovanja koji bi poslužio kao orijentir osnivačima u rješavanju praktičnih nedoumica. No prilike bi se mogle znatno poboljšati kada bi se neki osnovni kriteriji za organiziranje i financiranje predškolskih programa dogovarali i usklađivali na razini županije, odnosno županijskog ureda za društvene djelatnosti. Po riječima B. Milan-Mustač Splitsko-dalmatinska županija to posljednjih godina tako rješava i time znatno pomaže i vrtićima i osnivačima.

Maja Flego

Naš autobus obilazi sela i skuplja djecu!

KAD SMO SRETNI?

Kad sam doma, kad sam s tobom i s bakom sam sretna. **Zoe - Franka**

Ja sam sretna dok si mama i tata kupe slatkiše i igrčke. **Doris**

Ja sam sretna dok mi mama kupi sladoleda. **Filip**

Ja sam sretna dok mi tata kupi lizalo. A kupio mi je lizalo i kad mi mama kupi žvaku. **Dea**

Dok mi mama i tata kupe jastuke. **Marija**

Dok mi mama priča priču. Dok mi jedan dječak dođe i ja ga uhvatim. **Gordan**

Dok se grliš, dok me maziš, dok sae ljubiš. Dok se zaljubiš u nekoga. **Ana**

Dok mama kuha juhicu. **Iva**

Kad mi mama i tata dođu. **Sven**

Dok mi seka kupi klipića. **Lucija**

Sretna si kad si dobar. **Zoe - Franka**

KAD SMO TUŽNI?

Tužan sam dok mi netko nešto ne da i dok nekud ne idem, a mama i tata mi obećaju. **Edo**

Ja sam bio danas tužan zato što nisam trošilica i ne trošim vodu. **Nikola G.**

Tužan je da se ne tresneš. **Zoe - Franka**

Tužan je dok se neko boji auta. **Doris**

Kad mi mama ne da da si kupim sladoleda. **Maja**

Tužan je da se plačeš. **Edo**

KAD SMO LJUTI?

Dok me mama razljuti onda sam ljut. Ljut je dok si malo zločest. **Filip**

Kad neko tuče pa sam ljuta. **Dea**

Dok mene neko voli, dok me neko tuče i onda se plačem. **Doris**

Dok mi neko uzme igrčke i ne zamoli onda ga ja "ču" dolje na stolac. **Lucija**

Dok se s nekim hoćeš tući, a neko ti ne da. Ja sam ljut kad mi neko nešto ne da onda se ja zaigram s nekakvom lijepom igrčkom onda netko to želi, a ja mu ne dam. **Edo**

DV ŽIBEKI, Čakovec, mješovita grupa